

12-МАВЗУ :

САНОАТ, ТРАНСПОРТ, АЛОҚА, МУДОФАА ВА БОШҚА МАҚСАДЛАР УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН ЕРЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ ҲОЛАТИ (8 соат)

РЕЖА:

- 1.Саноат, транспорт, алоқа, мудофаа ва бошқа мақсадлар учун мўлжалланган ерлар тушунчаси.**
- 2.Саноат, транспорт, алоқа, мудофа ва бошқа мақсадларга мўлжалланган ерлар ҳуқуқий ҳолатининг умумий хусусиятлари;**
- 3.Саноат мақсадларига мўлжалланган ерларнинг ҳуқуқий ҳолати;**
- 4. Транспорт мақсадларига мўлжалланган ерларнинг ҳуқуқий ҳолати;**
- 5.Алоқа ва мудофаа эҳтиёжларига мўлжалланган ерларнинг ҳуқуқий ҳолати.**

12-МАВЗУ. 3-МАЪРУЗА : TRANСПОРТ МАҚСАДЛАРИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ЕРЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ ҲОЛАТИ

РЕЖА:

- 1. Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерларнинг ҳуқуқий ҳолати.**
- 2. Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерларнинг ҳуқуқий ҳолатидаги хусусиятлар.**

ТАВСИЯ ЭТИЛАЁТГАН АДАБИЁТЛАР:

Асосий адабиётлар:

1. Ben McFarlane, Nicholas Hopkins. Land Law: Text, Cases, and Materials. OUP Oxford, 2012
2. М.Ҳ. Рустамбоев ва бошқ. Ер ҳуқуқи. – Т.: Тошкент давлат юридик институти, 2002. – 237 б.
3. А.Нигматов. Ер ҳуқуқи. – Тошкент.: “Ислом Университети”, 2001. – 191б.
4. А.Нигматов. Земельное право. – Тошкент.: “Ислом Университети”, 2001. – 189 б.
5. Mirzaabdullaeva M.R., Muqimov A., Xafizova Z.X. Yer huquqi. O'quv qo'llanma. - T.: TIMI, 2016, – 202 b.

Қўшимча адабиётлар:

6. Земельное право: Учебник / С.А. Боголюбов, Э.А. Галиновская; Под ред. С.А. Боголюбова – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2004.-400 стр.
7. Земельное право республики Узбекистан: Учебник. Под. Ред. М.Х.Рустамбева. – Т.: ТГЮИ, 2007. -214 стр.
8. Ерофеев Б.В. Земельное право: Учебник. –М.: ФОРУМ: ИНФРА-М, 2005. -348 стр.
9. Ўзбекистон Республикаси Ер кодекси. –Т.: Адолат, 1998
10. Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерлар билан боғлиқ муносабатларни тартибга солувчи махсус қонунлар ва қонун ости ҳужжатлари.

Интернет ва Зиёнет сайтлари:

1. [http:// www. Lex.uz](http://www.Lex.uz)
2. <http:// zakon. rin. ru>

МАЪРУЗА МАШҒУЛОТИНИ ЎҚИТИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ МОДЕЛИ

<i>Талабалар сони 96</i>	12-Мавзу, 4-маъруза 2 соат
<i>Ўқув машғулотининг шакли</i>	Маъруза-ахборот
<i>Машғулотнинг режаси:</i>	1. Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерлар ҳуқуқий ҳолати; 2. Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерлар ҳуқуқий ҳолатидаги хусусиятлар.
<i>Машғулотнинг мақсади:</i>	Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерлар ҳуқуқий ҳолати тўғрисида тассавурни шакллантириш.
<i>Педагогик вазифалар:</i>	<i>Ўқув фаолияти натижалари:</i>
1. Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерлар ҳуқуқий ҳолати тўғрисида тушунча беради; 2. Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерлар ҳуқуқий ҳолатидаги хусусиятлар тўғрисида тушунча беради.	1 . Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерлар ҳуқуқий ҳолати тўғрисида тассавур шаклланади 2. Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерлар ҳуқуқий ҳолатидаги хусусиятлар тўғрисида тассавур шаклланади.
<i>Ўқитиш услуби ва техникаси</i>	Визуал маъруза, намойиш, ақлий ҳужум,
<i>Ўқитиш воситалари</i>	Доска, слайдлар.
<i>Ўқитиш шакли</i>	жамоавий
<i>Ўқитиш шарт- шароити</i>	Проектор, компьютер билан жиҳозланган аудитория
<i>Мониторинг баҳолаш</i>	Блиц сўров

Маърузанинг технологик ҳаритаси

Иш босқичлари	Фаолият турлари	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
1 босқич Ўқув машғулотиغا кириш 20 дақиқа	Мавзу номи, мақсади, кутилаётган натижаларни, фойдаланиш мажбуриятлари етказилади. Машғулот маъруза-ахборот шаклида олиб борилиши маълум қилинади	Тинглайдилар ва ёзиб оладилар
2 босқич Асосий қисм 50 дақиқа	<p>2.1. Мавзу режаси асосий тушунчалар билан танишиб чиқиш таклиф этилади.</p> <p>2.2. Маъруза слайдлар Power Point тартибида намойиш этилади, ҳар бир слайд шарҳланади (диаграммалар, жадваллар)</p> <p>Мавзуга жалб қилувчи саволлар берилади.</p> <p>2..3. Мавзу режалари бўйича хулосалар қилинади. Керакли маълумотларни дафтарда қайд этишлари кераклиги ёдга солинади.</p> <p>3. Мавзунинг ўзлаштирилганлик даражасини аниқлаш мақсадида тезкор сўров ўтказилади. (1-илова)</p>	<p>Ўқийдилар</p> <p>Тинглайдилар, асосий маълумотларни дафтарга ёзиб оладилар, саволлар берадилар</p> <p>Талабалар жавоб берадилар</p>
3 босқич Яқуний босқич 10 дақиқа	<p>3.1. Мавзу бўйича умумий хулоса қилади. Мавзунинг касбий фаолиятидаги аҳамияти ва ўрнига талабалар эътиборини қаратади.</p> <p>3.2. Мустақил иш учун топшириқ берилади. (2-илова)</p>	<p>Тинглайдилар</p> <p>Топшириқни ёзиб оладилар</p>

Ўтилган мавзунини такрорлаш бўйича саволлар:

1. Саноат мақсадлари учун мўлжалланган ерлардан фойдаланишга нечта талаб ва қоида белгиланган?
2. Саноат ва кон саноати мақсадлари учун мўлжалланган ерларни ажратиш тартибида қандай хусусиятлар мавжуд?

ТРАНСПОРТ МАҚСАДЛАРИ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН ЕРЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ ҲОЛАТИНИ ТАРТИБГА СОЛУВЧИ МАХСУС ҚОНУНЛАР

“МАҲСУЛОТ
ТАҚСИМОТИГА
ОИД БИТИМЛАР
ТЎҒРИСИДА”

2001 йил 7
декабрь

“АВТОМОБИЛЬ
ЙЎЛЛАРИ
ТЎҒРИСИДА”

2007 йил 2 октябрь

“ҲАВО
КОДЕКСИ”

1993 йил 7 май

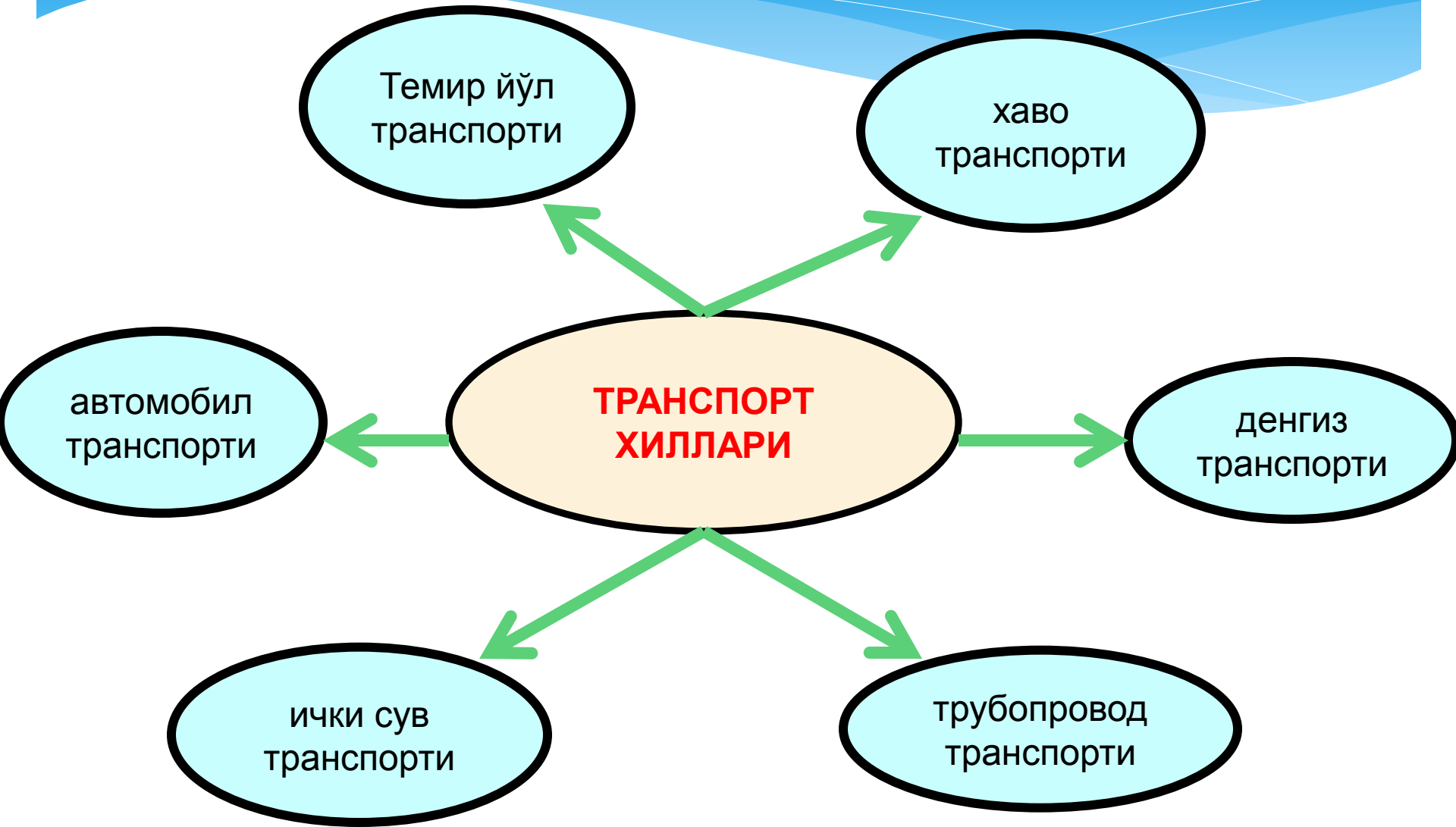
“Темир йўл
транспорти
тўғрисида”

2019 йил 9
сентябр

ТРАНСПОРТ МАҚСАДЛАРИ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН ЕРЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ ҲОЛАТИНИ ТАРТИБГА СОЛУВЧИ ҚОНУНОСТИ ҲУЖЖАТЛАРИ

5647-сонли ПФ

Вазирлар Маҳкамасининг
2018 йил 15 мартдаги
202-сон қарори

**Транспорт
максадларига
мўлжалланган
ерлар**

ЕК 69-
модда

Транспорт максадларига мўлжалланган ерлар жумласига темир йўл, ички сув транспорти, автомобиль, хаво ва трубопровод транспорти корхоналари, муассасалари ва ташкилотларига транспорт иншоотлари, курилмалари ва бошка объектларидан фойдаланиш, саклаш, куриш, реконструкция килиш, таъмирлаш, такомиллаштириш ва ривожлантириш соҳасида улар зиммасига юклатилган вазифаларни амалга ошириш учун доимий фойдаланишга берилган ерлар киради.

Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерлар

ТРАНСПОРТ МАҚСАДЛАРИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ЕРЛАРИНИНГ ҲУҚУҚИЙ ҲОЛАТИ

Ер кодекси

Транспорт мақсадларига мўлжалланган ерларнинг асосий қисмини транспортнинг нормал фаолиятини таъминлаш зарурияти учун ажратилган ер участкалари ташкил этади. Бундан ташқари, транспорт ерларнинг таркибига транспорт ерларининг ўзи, юк ташиш, пассажирлар ташиш ва бошқа хизмат учун ажратилган ерлар киради. Транспорт мақсадлари учун ажратилган ерлардан фойдаланиш ҳуқуқининг **субъектлари** бўлиб, транспорт воситалари ва эксплуатация қилувчи алоқа йўлларига эга бўлган тегишли ташкилотлар ҳисобланади

СУБЪЕКТЛАР

Темир йўл транспортида

темир йўл бўлимлари

хаво транспортида

аэропортлар

денгиз транспортида

денгиз портлари, кемалар ясовчи ва
ремонт қилувчи заводлар

трубопровод транспортида

магистрал трубопроводлардан
фойдаланиш бошқармалари

ички сув транспортида

дарё портлари

автомобил транспортида

йўл эксплуатация участкалари

ТРАНСПОРТ МАҚСАДЛАРИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ЕРЛАРИНИНГ ҲУҚУҚИЙ ҲОЛАТИ

Ер кодекси

Транспорт учун ажратилган ер участкаларининг кўп қисми транспортнинг хўжалик эҳтиёжлари учун хизмат қилади (масалан, автомобил йўллари ва темир йўллари ва темир йўлларини ётқизиш учун кетадиган материалларни сақлаш эҳтиёжларига мўлжалланган ер участкалари, йўлларни ремонт қилиш зарурати учун тупроқ ва тош олинадиган ер участкалари). Шунингдек, темир йўл транспорти ерларига темир йўлни идора этувчи органлар томонидан бошқарадиган ерлар, темир йўл транспорти хизмати учун алоҳида мўлжалланган ерлар ҳам киради. Темир йўл транспортида темир йўл излари ўрнатилган ерлардан бошқа унинг икки томонларидан муҳофаза қилувчи зоналар ҳам қолдирилади. Темир йўл полосларига қуйидагилар киради: йўл бинолари, алоқа қурилмалари станциялари (бутун қурилмалари билан), ҳимояловчи дарахтзорлар.

ТРАНСПОРТ МАҚСАДЛАРИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ЕРЛАРИНИНГ ХУҚУҚИЙ ҲОЛАТИ

Ер кодекси

Автомобил транспорти ерларига тегишли органларга берилган ва уларнинг назоратига топширилган полослар ва шу ерларга қўшиладиган участкалар, автомобил транспорти хизматига алоҳида аҳамиятга эга бўлган ерлар киради. Автомобил транспорти ерларига тегишли органларига берилган ва уларнинг назоратига топширилган полосалар ва шу ерларга қўшилган участкалар, автомобил транспорти хизматига алоҳида аҳамиятга эга бўлган ерлар киради.

Тонфалар бўйича автомобил йўлларининг
кенглиги, м

I-тонфа
39 м

II-тонфа
28 м

III-тонфа
22 м

IV-тонфа
19 м

V-тонфа
18 м

ДЕНГИЗ ТРАНСПОРТИ МАҚСАДЛАРИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ЕРЛАРИНИНГ ҲУҚУҚИЙ ҲОЛАТИ

Ер кодекси

Ер қонунчилиги нормаларига биноан денгиз транспорти ерларини денгиз транспорти хизмати эҳтиёжлари учун шу сохани идора этувчи орган ихтиёрига берилган ҳудудлар: денгиз портлари, маяклар ва бошқа махсус қурилмалар ташкил этади. Дарё транспорти ерларига дарё транспорти сохасини идора этувчи органлар томонидан бошқариладиган дарё транспорти эҳтиёжларига хизмат қиладиган дарё портлари, пристанлар ва бошқа қурилмалар киради.

ХАВО ТРАНСПОРТИ МАҚСАДЛАРИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ЕРЛАРИНИНГ ҲУҚУҚИЙ ҲОЛАТИ

Ер кодекси

Хаво транспорти ерларига хаво йўллари органлари назоратига берилган, хаво транспорти эҳтиёжлари учун хизмат қиладиган махсус қурилмалар билан банд бўлган ер участкалари, аэропорт ва аэродром ҳудудлари киради.

аэродром

аэропорт

Хаво кодексида белгиланишича (26-модда) Қуруқликдаги ёки сув сатҳидаги махсус жиҳозланган, ҳаво кемаларининг келиб қўниши, жўнаши ва шу сатҳ бўйлаб ҳаракатланиши учун тўлиқ ёки қисман мўлжалланган участка унда жойлашган бинолар, иншоотлар ҳамда анжомлари билан бирга аэродром деб эътироф этилади.

аэропорт ҳаво кемаларини қабул қилиш ва жўнатишга, ҳаво транспортида ташишга хизмат кўрсатишга мўлжалланган ва шу мақсадларда аэродром, аэровокзал, бошқа иншоотлар, шунингдек зарур қурилмаларга эга бўлган иншоотлар мажмуасидир.

Блиц саволлар

- 1. Транспорт мақсадларига мўлжалланган ерлар қаерларда жойлаштирилади?**
- 2. Транспорт мақсадларига мўлжалланган ерларнинг субъектлари кимлар ва объектларини нималар ташкил этади?**
- 3. Транспорт мақсадларига мўлжалланган ерлар атрофида муҳофаза зоналари қандай ташкил этилади?**

12-МАВЗУНИ ЎЗЛАШТИРИШ УЧУН

ТОПШИРИҚ:

1. “Ер ҳуқуқи” фани бўйича дарслик ва ўқув қўлланмалардан “Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерлар ҳуқуқий ҳолати” мавзусини мустақил ўқиб чиқиш ва ўзлаштириш.

2. Транспорт мақсадлари учун мўлжалланган ерларда юзага келадиган ерга оид муносабатларни тартибга солувчи махсус аҳамиятдаги қонунлар ва қонун ости ҳужжатлари билан танишиш.